

2.2.2.2.3 Niemandsland

Aan de 'rafels' van het stedelijke landschapsordening kan een 'niemandsland' gevormd worden: de veldjes, randen en rafels van het stedelijk landschap die (ogenschijnlijk) geen bestemming of eigenaar hebben.

Doorgaans worden ze 'dead zone', 'no man's land' of 'void' genoemd, maar ze zijn dat allesbehalve.¹

In die randgebieden, op de onzekere grens tussen stad en platteland, ontstaan ook wat Paul Farley en Michael Symmons Roberts "desire paths" ("wenspaden") hebben gedoopt: "lines of footfall worn into the ground", die de geordende, gecentraliseerde plaatsen van de stad omvormen tot geheime plekjes, als "subtle resistance to the dead hand of the planner"².

Niemandslanden vinden we bijvoorbeeld ook op de theater-scene, waar acteurs en publiek een tijdelijke wereld met eigen regels creëren, of in de wetenschap, dat zich beweegt tussen wat we kennen en wat (nog) niet.³

¹ Iets anders is de zgn. "non-lieu" ("niet-plaats") – term bedacht door antropoloog Marc Augé voor onbestemde plaatsen waar men maar tijdelijk verblijft: wachtkamers, shoppingcentra, luchthavens, douanezone's enz.: M. Augé, *Non-lieux: introduction à une anthropologie de la surmodernité*, Paris, 1992; *Niet-plaats*, in *Borders. Over botsen, balanceren en bewegen tussen jezelf, de ander en de wereld. Tentoonstelling Gents Universiteitsmuseum & Plantentuin (GUM), 26.03.2026 - 11.04.2027*, Tentoonstellingscatalogus, 44.

² P. Farley & M. Symmons Roberts, *Edgelands. Journeys into England's true wilderness*, London, 2011, 23 (geciteerd in M. Beaumont, *The Walker. On finding and losing yourself in the modern city*, London–New York, 2021, 212)

³ *Allemaal theater / Wetenschap zonder grenzen*, in *Borders. Over botsen, balanceren en bewegen tussen jezelf, de ander en de wereld. Tentoonstelling Gents Universiteitsmuseum & Plantentuin (GUM), 26.03.2026 - 11.04.2027*, Tentoonstellingscatalogus, en 47 en 51.